
De nationale aalscholver-discussie is opnieuw op gang gekomen. Was het enige jaren geleden de strijd om de viskwekerij in Lelystad, nu zijn het de IJsselmeervissers die concurrentie van deze vogels zien opduiken. Grote vraag is: aan welke kant staat minister Van Aartsen van natuurbeheer?

Rob Kloosterman

Vissers en aalscholvers hebben elkaar juist nodig

Belangenorganisaties van de rivallen beschuldigen elkaar van het leegvissen van het IJsselmeer. Deze weidse waterplas die zowel mens als dier voorziet van voedsel, leefruimte en drinkwater.

Wat is er nu precies gebeurd? De stuurgroep IJsselmeervisserij heeft naar aanleiding van de overbevissing een rapport opgesteld waarvan de voornaamste conclusie is dat de visserij stevig moet minderen. In deze stuurgroep is bijna iedereen vertegenwoordigd die met visserij te maken heeft, behalve Vogelbescherming Nederland, representant van de vissende vogels. Wat voor de hand lag gebeurde: de vissers eisen dat hun vogelcollega's net als zichzelf tot visserij-reductie worden gedwongen. Zonder te onderzoeken of hun eis wel terecht en zinvol is. Laat staan dat echt over de praktische invulling en de gevolgen is nagedacht.

In elk geval betekent invulling van de visserij-eisen dat, zo lang aan de oevers van het IJsselmeer grote natuurgebieden worden gerealiseerd waarin de aalscholvers (maar ook vele andere diersoorten) een kans krijgen zich voort te planten, deze voortdurend moeten worden gedood. Het ligt in de aard en het gestel van deze vogels om op vissen te jagen om te kunnen leven. Bij

gunstige broedomstandigheden zullen zij in groten getale op de

vissen in het meer blijven afkomen.

Nu wil het feit dat bij een verminderd visaanbod de aalscholverpopulaties vanzelf drastisch worden beperkt. Er worden dan minder eieren gelegd en de jongen kunnen niet genoeg worden gevoed. Gedurende de laatste jaren vond dit reeds plaats in de grote broedkolonies rond het IJsselmeer. Hun visvangst-reductie heeft dus reeds op natuurlijke wijze plaatsgevonden. Het beeld van grote zwermen vogels dat de vissers hebben, is sterk vertekend. De enorme toeloop die zij voor ogen hebben geven de werkelijkheid niet weer.

Zoals de vissers hebben ook de aalscholvers een vergunning om te vissen, n.l. in de vorm van wettelijke bescherming om te kunnen leven in ons land. Op die vergunning kan echter ontheffing worden verleend door de Commissaris van de Koningin in de betreffende provincie. Die geeft deze meestal af wanneer het ministerie hierom verzoekt. In naam der koningin worden dan wettelijk beschermde vogels in groten getale doodgeschoten of op een andere manier geëlimineerd.

Internationale afspraken over bescherming van deze vogelsoort zullen dan moeten worden

geschonden. Om de toestroom van elders van deze vogels tegen te gaan zal men de bevordering van het ontstaan van natuurlijke gebieden met gunstige leefomstandigheden aan de oevers van het IJsselmeer moeten stoppen. Ook vele andere diersoorten zullen daardoor geen kansen meer hebben en weer uitsterven in ons land. Tevens zal het sterk groeiend aantal mensen dat van hun aanwezigheid geniet hiervan de dupe worden. Dit alles om de belangen zeker te stellen van een zeer kleine beroepsgroep, hoe belangrijk ook. Een koude, wel zeer ijzige sanering dus. Dierenbeschermers zullen het er niet bij laten zitten en hebben reeds juridische stappen aangekondigd.

Ironisch genoeg lijkt het elimineren van aalscholvers paradoxaal. Net zoals bij een goede visstand hebben de vissers een groot belang bij een op natuurlijke wijze ontwikkelde aalscholverstand. Het IJsselmeer wordt al sinds jaren door de mens bedreigd. Door vervuiling met giftig slib, met overmatige voedingsstoffen die de groei van algen bevorderen, maar bovenal door inpoldering en bebouwing. Vooral dit laatste lijkt niet te stuiten. Na de Noord-Oostpolder en Flevoland zijn recente voorbeelden:

- de geplande inpoldering van het IJmeer ten behoeve van Amsterdam Oost;
- een spoorwegverbinding tussen Amsterdam en Almere, over het IJmeer;
- het voorstel tot dempen van grote delen van het meer voor de kust van Hoorn en Enkhuizen;
- en niet te vergeten de nog altijd sluimerende plannen voor de Markerwaard.

Gebieden bezetten om economische honger te stillen is een welhaast niet te stuiten menselijke eigenschap. In het verleden is

reeds bewezen dat hierbij niemand oog zal hebben voor de belangen van een handjevol vissers. Temeer daar er voor hen alternatieven te vinden zijn in de vorm van viskwekerijen. Wanneer het alleen om hen gaat zal het IJsselmeer er op langere termijn eenvoudigweg niet meer zijn.

Een belangrijk argument dat de laatste jaren, zij het uiterst langzaam, met enig succes tegen deze honger naar land gehanteerd wordt, is het welzijn om niet economische redenen van flora en fauna en de overige natuur zelf. Willen wij het IJsselmeer behouden dan zal mede dit argument van doorslaggevende betekenis worden. In die zin zijn

de vissende aalscholvers de natuurlijke bondgenoten van de vissers. Deze kunnen hiervan profiteren en dus blijven. Maar dan in die mate dat de natuurlijke orde van het meer in evenwicht is. De aalscholvers hebben hun tol de afgelopen jaren reeds vrijwillig betaald. Nu de vissers nog!

Laatste Nieuws!

Half februari heeft het Europees Parlement besloten de lidstaten ruimte gegeven om de jacht op aalscholvers toe te staan. Het parlement wil de aalscholver van de de lijst van bedreigde vogels-oorten halen en regeringen toestaan tijdelijke jachtvergunningen af te geven (Bron: ANP).